Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

INTERPELLATION
2020-10-13

Interpellation av Tove Sander (S) om den fel- eller oplanerade utflytten av amningsvården till barnavårdscentraler

Dåvarande landstingsfullmäktige beslutade i juni 2011 att inleda ett arbete med att utveckla framtidens hälso- och sjukvård (FHS), även kallad Framtidsplanen som ett sätt att fullfölja ambitionerna att ge invånarna en bättre vård. Planering och genomförande av framtidsplanen har skett stegvis sedan 2011 års beslut. Genomförandet av planen sträcker sig fram till och med 2025 och sker i nära samverkan mellan vårdgivarna, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, regionledningskontoret, Locum, kommunerna i länet och många fler. [1]

Vi socialdemokrater står bakom principen om nära vård. Vi delar analysen om behovet av utflyttning av vård från akutsjukhusen i omställningen till mer ansvar och resurser inom öppenvården/primärvården. Däremot står vi inte bakom det sätt som omställningen hittills genomförts på. Den har präglats av dålig planering, privatiseringar och hårdhänta nedskärningar som drabbar både patienter och personal.

Enligt FHS ska vård för nyblivna mammor med amningsproblem flyttas ut från akutsjukhusen till barnavårdscentralerna runt om i regionen. Redan våren 2018 stängdes amningsmottagningen på Danderyds sjukhus. Omkring 2 000 mammor som nyligen fått barn och var i behov av särskild amningshjälp blev då istället hänvisade till öppenvården, där kompetensen för att ta hand om amningskomplikationer saknades, eller till Amsak, en då helt nystartad mottagning som samtidigt var ett projekt för att utvärdera vilka problem ammande mammor har och vilken hjälp de behöver. Mottagningschefen på Amsak menade vid detta tillfälle att mottagningen inte hade kapacitet att ta emot fler mammor än de redan gjorde samt att ingen information eller samordning kring nedläggningen på Danderyds sjukhus hade kommunicerats med henne[2].

Nedläggningen av amningsmottagningen på Danderyds sjukhus genomfördes två år innan utbyggnaden av mottagningarna inom

[1] https://www.sll.se/verksamhet/halsa-och-vard/framtidsplanen/

[2] Danderyds amningsmottagning stängs - P4 Stockholm
https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=6939406

primärvården hade påbörjats. Det var nämligen först i september 2019 som avtalsutskottet beslutade om *tilläggsuppdraget amningsmottagning* inom vårdvalsområde barnavårdscentral. Dessutom är det först i år som själva uppstarten av verksamheterna med tilläggsuppdraget påbörjas.

Så var finns då dessa mottagningar placerade rent geografiskt? SLSO Luna BVC (Södertälje) och SLSO Sollentuna BVC (Sollentuna) var de första verksamheterna som blev godkända. I maj 2020 fattades beslut om att godkänna Barnängens BVC (Södermalm), SLSO Vällingby BVC (Hässelby-Vällingby) och BB Family BVC Kungsholmen (Kungsholmen). I augusti 2020 godkändes SLSO Danderyds BVC (Danderyd) och Mama Mia City BVC (Östermalm). Sammanfattningsvis kommer alltså sju amningsmottagningar att ha startat i regionen under år 2020, varav *ingen* är placerad i de sydöstra delarna av länet t ex i Haninge eller Nynäshamn och *ingen* mottagning finns längs den röda tunnelbanelinjen söderut.

När det gäller kompetenskraven i förfrågningsunderlaget ska två sjuksköterskor ha genomgått en särskild utbildning för att amningsmottagning ska få starta. Den särskilda utbildningen är en projektfinansierade vidareutbildning som bekostas av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och utförs av Karolinska Institutet och först år 2020 drogs den igång. Den andra omgången, som blir aktuell för de verksamheter som godkändes i augusti, startar först i september.

Amsak amningsmottagning, dit kvinnor från Danderyd sjukhus hänvisades vid s 2018, är en projektverksamhet belägen på två mottagningar på Södermalm i Stockholm. Verksamheten har kunnat starta tack vare att Mama mia Söder beviljades SKL-medel för ”förbättrad kvinnohälsa” för att driva en mottagning där kvinnor med svårare amnings- och bröstkomplikationer skulle kunna få specialistvård och stöd i primärvården. Verksamheten som är finansierad med regeringsmedel påbörjades 2017 och har beviljats ytterligare statliga medel fram till 2021 och består av barnmorskorna och amningsspecialisterna.

Mot bakgrund av ovanstående ställer vi följande frågor till ansvarigt regionråd

- Varför sattes tidpunkten för att starta amningsmottagningar inom primärvården till år 2020 när stängningen av specialistmottagningen på Danderyds sjukhus skedde redan våren 2018?

- Är denna planering – dvs att stänga mottagningar på sjukhusen innan mottagningar i primärvården öppnar - i enlighet med planeringen av framtidens hälso- och sjukvård och utflyttningen av vård?

- Varför valde Region Stockholm att under år 2018 och 2019 förlita sig på statsbidrag för att kunna starta den första amningsmottagningen utanför ett akutsjukhus?

- Är majoriteten nöjd med den geografiska fördelningen av amningsmottagningar i regionen?

- Vilka initiativ har tagits från regionens sida för att fler barnavårdscentraler placerade över hela regionen ska kunna starta amningsmottagningar?

Tove Sander (S)